

Norad

– resultater i kampen mot fattigdom

Norad

VI JOBBER FOR AT NORSK BISTAND SKAL VIRKE BEST MULIG

Virker norsk bistand? Får de fattige i utviklingslandene og norske skattebetalere noe igjen for innsatsen og pengene? Nås utviklingsmålene? Disse spørsmålene er i korte trekk hva Norads arbeid handler om.

Norad er et fagdirektorat under Utenriksdepartementet. Hovedoppgaven er å sikre at norske bistandspenger blir brukt best mulig, og å rapportere om hva som virker og ikke virker. Mesteparten av den norske bistanden forvaltes av Utenriksdepartementet og utestasjonene.

1. Bistandsfaglig rådgiving
2. Kvalitetssikring og kontroll
3. Tilskuddsordninger
4. Kommunikasjon
5. Evalueringer

Vi samarbeider med utenriktjenesten, organisasjoner, bedrifter, fagforeninger, kulturmiljøer, forskningsmiljøer, statlige etater og institusjoner.

- *Norge ga nærmere 28 milliarder kroner til utviklingsarbeid i 2011 og Norad forvaltet 12 prosent av dem.*
- *Brasil, Afghanistan og Tanzania var de tre landene som fikk mest bistand fra Norge i 2011.*
- *Norad ble opprettet i 1962 og har i 2012 omlag 230 ansatte.*
- *Følg oss på Twitter, Facebook og YouTube.*

1 Bistandsfaglig rådgiving

HVORDAN GI RIKTIG BISTAND TIL DET ENKELTE LAND?

Norad gir utviklings- og bistandsfaglige råd til utenriksstjenesten og samarbeider med en rekke andre bistandsaktører. For å kunne gi gode og relevante råd er det viktig å ha forståelse for sammenhengen som bistanden skal virke i. Norad trekker på de beste fagmiljøene i Norge og har stor ekspertise og kunnskap om alt fra helse og utdanning til klima, miljø, energi og menneskerettigheter i de ulike mottakerlandene.

Norad

- gir faglige råd før, under og etter gjennomføring av bistandstiltak
- har rådgivere med kunnskap om samarbeidslandene og sektorene utviklingssamarbeidet dreier seg om

For eksempel deltar rådgivere fra Norad når Norge skal hjelpe Zambia med å få på plass et bedre skattesystem for gruveindustrien.

2 Kvalitetssikring og kontroll

HVORDAN SIKRE AT BISTANDSPENGENE BLIR BRUKT RIKTIG?

Kvalitetssikring av norske bistandstiltak er en av våre viktigste oppgaver. Det handler om god økonomistyring, forebygging av korrupsjon, praktisering av nulltoleranse for korrupsjon og kontroll med bruk av bistandsmidler.

For at bistandspengene skal brukes i tråd med vedtatte retningslinjer og oppnå ønskede resultater, er det utarbeidet en rekke manualer og støttehåndbøker. Disse beskriver prinsipper, prosedyrer, metoder og retningslinjer for kvalitetssikring og hvordan risiko behandles.

Norad

- gjennomfører på oppdrag fra Utenriksdepartementet gjennomganger av hvordan bistandspengene forvaltes på utestasjoner, i departementet og i Norad
- gir råd om hva som er god forvaltning av bistandspenger
- er pådriverer for resultatfokus i planlegging og gjennomføring av bistanden
- gir juridiske råd ved inngåelse av kontrakter og avtaler

For eksempel gjennomfører vi årlig rundt ti forvaltningskontroller på norske ambassader. Da sjekker vi om prosjekter er planlagt, gjennomført og dokumentert i henhold til retningslinjene, og går i gjennom ambassadenes resultatarbeid.

3 Tilskuddsordninger

HVA GIR NORAD STØTTE TIL?

Norad gir tilskudd til organisasjoner i det sivile samfunnet, forskning, høyere utdanning og næringsliv som samarbeider med partnere i fattige land. De største norske mottakerne av bistandsmidler fra Utenriksdepartementet og Norad i 2011 var Flyktninghjelpen, Norges Røde Kors, Norsk Folkehjelp og Redd Barna Norge.

For eksempel forvaltet Norad 12 prosent av de nærmere 28 milliarder kronene som Norge ga til utviklingssamarbeid i 2011, og ga støtte til tiltak i 90 land.

4 Kommunikasjon

VET FOLK OM BISTANDEN?

Hva virker og hva virker ikke? Norad skal på en forståelig måte informere om norsk bistand tilbake til det norske samfunnet. Hva er resultatene? Hvor går pengene?

Undersøkelser viser at norsk bistand har jevnt høy oppslutning, men at kunnskapen om hva bistandspengene går til er lav.

I informasjonsarbeidet prioriterer Norad

- kampanjer for å nå ut til bredere grupper
- drift av www.norad.no med tilgang til tilskuddsordninger, fagstoff, landsider, resultatportal og statistikkportal
- bred og tett kontakt med norske medier
- drift av Utviklingshuset, et opplevelsessenter om bistand og utvikling
- utgivelsen av fagbladet Bistandsaktuelt på papir og nett

Noen eksempler: Norad har siden 2007 utgitt en årlig rapport. I 2012 utviklet vi resultatportalen med eksempler på gode og mindre gode resultater. Her kan alle gå inn og se eksempler på hva bistandspengene er brukt til. I statistikkportalen på norad.no får du en oversikt over norsk bistand i tall. Her finner du all offisiell norsk bistandsstatistikk helt siden 1960 og frem til i dag. I 2012 kjøres en annonsekampanje om de store temaene i norsk bistand, en kampanje kalt «Bli født på ny» som viser hvordan livet kunne vært hvis vi var født andre steder i verden, og «NM i bistand» – en kunnskapskonkurranse på nett.

5 Evaluering

NYTTER DET?

Norad har ansvaret for en uavhengig evaluering av aktiviteter finansiert over det norske utviklingsbudsjettet. Evalueringsarbeidet skal kontrollere at støtten som gis, for eksempel til et prosjekt eller en organisasjon, gir resultater. Evalueringsarbeidet er regulert gjennom en egen instruks.

Evalueringene skal

- dokumentere resultater i utviklingssamarbeidet
- samle erfaringer for læring
- være en informasjonskilde for myndighetene og norsk offentlighet

Evalueringene foretas av uavhengige forskere eller konsulenter som ikke har vært involverte i prosjektene.

For eksempel gis det hvert år ut en egen årsrapport om evalueringsvirksomheten, der det blant annet trekkes noen viktige lærdommer. De viktigste lærdommene fra virksomheten i 2011 var at

- *det ikke er noen snarveier til bedre korrupsjonsbekjempelse*
- *det er behov for bedre forankring av menneskerettigheter i bistanden*
- *øremerking av midler til multilaterale samarbeidspartnere krever oppfølging*
- *det er for lite kunnskap om hva som virker i sårbare stater*
- *det er kommet ny innsikt om utdanning og klima og skog*

Norad ga ut ti evalueringsrapporter og studier i 2011.

I tillegg deltok Norad i felles evalueringer i regi av blant annet Verdensbanken og FN.

